

ZA PROFESOREM PETREM HEBÁKEM

(9. 8. 1940 – 12. 6. 2022)

V neděli 12. června odpoledne jsme se dozvěděli smutnou zprávu, že nás v nedožitých 82 letech navždy opustil profesor Petr Hebák, nestor české statistiky¹, ale především mnohovrstevná osobnost a dobrý člověk, kolega a kamarád.

V jeho osobě ztratila statistická veřejnost významného odborníka a zaníceného propagátora statistiky. Ve své činnos-

ti se zabýval především problematikou regresní analýzy, vícerozměrných statistických metod a bayesovské statistiky a jejich využitím při ekonomických analýzách. Byl autorem či spoluautorem osmi monografií z oblasti statistiky. Za všechny vzpomeňme *Vícerozměrné statistické metody s aplikacemi* (SNTL, 1987), které sepsal se svým generačním soupeřem Jiřím Hustopeckým, a trilogii s obdobným názvem, kterou společně s dalšími autory vydal v letech 2004–2007. Souborným dílem, ve kterém společně se svými kolegy shrnul výsledky svého bádání, se stala monografie *Statistické myšlení a nástroje analýzy dat* (Informatorium, 2013). Kromě knih byl autorem několika desítek, možná stovky, odborných článků v časopisech a sbornících. Z jeho popularizačních prací připomeňme články *Statistická data a jejich smysl*, *Statistická data a jejich vypovídací schopnost* a *Statistická data a jejich využití*, které publikoval v časopise *Statistika* v letech 2002 a 2003.

Svoji bohatou pedagogickou činnost spojil Petr Hebák zejména s katedrou statistiky na Vysoké škole ekonomické, na které působil od roku 1962 déle než 50 let (více než 100 semestrů). Při formování profilu a zaměření katedry počátkem 90. let minulého století stál v jejím čele a aktivně se podílel na založení Fakulty informatiky a statistiky.

1 Myslíme, že označení je v jeho případě velmi případné. *Nestor* byl postavou bájeslovného Řecka. Podle Homéra byl nejstarším, nejspravedlivějším a také nejrozzváznějším ze všech achájských vůdců bojujících u Tróje.

Přednáškami, semináři, vedením diplomových prací a doktorandů se podílel na formování několika generací budoucích statistiků, včetně řady současných akademiků, pracovníků státní statistické služby, výzkumníků a dalších odborníků. Napsal přes 30 titulů vysokoškolských a středoškolských učebnic a skript. V této oblasti zůstane pravděpodobně nepřekonaným počinem sbírka úloh *Počet pravděpodobnosti v příkladech* (se spoluautorkou Janou Kahounovou), která se mezi lety 1978 a 2014 dočkala sedmi vydání.

Petr Hebák však nebyl pouze statistikem a učitelem, okruh jeho aktivit byl velmi (až neuvěřitelně) široký. Zkusme zmínit aspoň některé. Výsadní postavení představoval bridž. Petr byl dlouholetým hráčem na úrovni státní reprezentace, trenérem a funkcionářem bridžového svazu. V roce 1993 vydal první českou moderní učebnici této karetní hry *Bridž pro každého*, která též vyšla opakovaně, naposledy v roce 2010. Na mistrovské úrovni hrál také šachy. Za zmínku jistě také stojí jeho herecké působení v divadelním souboru, záliba ve vodáctví či chataření na Vysočině.

Na Petra budeme vždycky vzpomínat jako na člověka nesmírně společenského, vtipného a zábavného. Při setkání s přáteli si určitě s úsměvem připomeneme řadu histerek, v nichž figuroval (některé už dávno žijí vlastním životem). Měl mimořádně vyvinutý smysl pro spravedlnost a sociální citění. V kombinaci s otevřeností, se kterou své názory sděloval, mu to v životě nejednou způsobovalo problémy.

Velkou oporu při všech aktivitách mu poskytovala jeho milovaná manželka Olga, vždy milá a trpělivá. Vzhledem k výše uvedenému výčtu aktivit čtenář jistě chápe, že to vždy nebylo úplně snadné. Je třeba říci, že Petr na své velké rodině, čtyřech dcerách, jejich partnerech, vnoučatech a pravnoučatech, velmi lpěl.

Při oslavě svých osmdesátin nám Petr říkal, že „jsme se sešli, abychom se společně radovali nad tím, že ještě žijeme“. Smířit se s myšlenkou, že už tomu tak nebude, je velmi těžké.

Tomáš Karel, Libor Svoboda